

MĚSTSKÝ ÚŘAD LITOMYŠL

Odbor životního prostředí

Bří Šťastných 1000, 570 20 Litomyšl, pracoviště J.E.Purkyně 918, 570 20 Litomyšl

Vaše zn.	Značka/spis. značka/č.j.	Vyřizuje/tel./e-mail	Datum
	ZP/LAS	Mgr. Vratislav Laška, Ph. D.	2019-03-12
	SZ MěÚ Litomyšl 012001/2019	tel.: 461 653 425, fax: 461 653 414	
	ČJ MěÚ Litomyšl 018824/2019	vratislav.laska@litomysl.cz	

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

ve věci povolení kácení dřevin rostoucích mimo les

Městský úřad Litomyšl, odbor životního prostředí, orgán ochrany přírody (dále jen OOP) věcně příslušný podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (dále jen zákona) a místně příslušný podle § 61 odst. 1 písm. a) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen zákon o obcích) po provedeném správním řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění (dále jen správního řádu) společnosti Česká stavební aliance, s. r. o., IČ 247 95 488, Zelený pruh 95/97, 140 00 Praha (dále jen žadatel) v souladu s ust. § 149 odst. 1 správního vydává závazné stanovisko, kterým

I. podle ustanovení § 8 odst. 6 zákona

uděluje souhlas

ke kácení 1 jedince javoru klenu (*Acer pseudoplatanus*), dvojkmene o obvodu jednotlivých kmenů 103 a 90 cm, měřených ve výšce 130 cm nad zemí a 1 jedince olše lepkavé (*Alnus glutinosa*) o obvodu kmene 232 cm ve výšce 130 cm, rostoucích na pozemku p.č. 2353/22, v k.ú. Litomyšl ve výlučném vlastnictví České republiky. Toto závazné stanovisko není povolením ke kácení dřevin, ale je vydáno pro účely územního nebo stavebního řízení stavebním úřadem pro stavbu „Modernizace mostu ev. č. 358-015 Litomyšl“.

Pro provedení kácení se stanovuje následující podmínky.

1. Kácení i následný úklid je možné provést v době vegetačního klidu, tj. od 1.11. do 31.3. běžného roku za dodržení všech bezpečnostních předpisů.
2. Kácení dřevin je možné provést pouze v případě realizace předmětné stavby.

II.

podle § 9 odst. 1 zákona

u k l á d á

žadatelům provedení náhradní výsadby 4 jedinců olše lepkavé (*Alnus glutinosa*) a 1 jedince lípy srdčité (*Tilia cordata*) na pozemek p.č. 2353/22, v k.ú. Litomyšl.

Pro provedení náhradní výsadby se stanovují tyto podmínky:

1. Dřeviny budou vysazeny s obvodem kmínku 10 - 15 cm, měřeno v jednom metru nad zemí, prostokořenné či balené. Technologie výsadby: ruční kopání jámy 80x80x50 cm s výměnou zeminy, ukotvení dřevěnými příčkami mezi 3 impregnované kůly velikosti 150 - 200 cm. Výsadba bude provedena v souladu s ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba, rostlinný materiál bude mít parametry dle normy ČTN - ČSN 464902-1 - Výpěstky okrasných dřevin, všeobecná ustanovení a ukazatele jakosti.
2. O náhradní výsadbu bude pečováno po dobu pěti let od provedení výsadby a případný úhyn bude každoročně nahrazen.
3. Termín realizace výsadby se stanovuje v nejbližším vhodném vegetačním období, nejpozději však do 6 měsíců od pokácení výše uvedených dřevin.
4. O provedení náhradní výsadby bude žadatel informovat odbor životního prostředí MěÚ Litomyšl do 14 dnů od provedení výsadby. Žadatel **písemně sdělí provedení náhradní výsadby, datum výsadby, číslo pozemku, katastrální území a druhové zastoupení.** Od tohoto oznámení bude počítána pětiletá lhůta pro následnou péči o vysazené dřeviny.

O d ů v o d n ě n í

Průběh řízení

Výše uvedený správní orgán přezkoumal žádost o závazné stanovisko k povolení kácení dřevin doručenou obci Morašice dne 28.1.2019 a její přílohou byl dendrologický. Projektová dokumentace stavby byla OOP známa ze souvisejícího řízení ohledně vydání závazného stanoviska k zásahu do VKP. Po postoupení žádosti Obecním úřadem Morašice obdržel OOP žádost dne 15.2.2019. Žádost obsahovala všechny náležitosti podle § 4 odst. 1 vyhlášky 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení v platném znění. Jako důvod pro kácení je v žádosti uvedena realizace stavby rekonstrukce mostu. Žadatel v žádosti nenavrhuje náhradní výsadbu. Se stavem věci na místě samém se OOP seznámil dne 7.3.2019, přičemž úřední záznam z tohoto úkonu včetně fotodokumentace je založen ve spisu, do kterého OOP dále vložil ocenění obou dřevin podle metodiky AOPK ČR. Protože OOP zjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti v souladu s § 3 správního řádu, tak přistoupil k vydání tohoto závazného stanoviska.

Podklady pro vydání závazného stanoviska

Úřední záznam

Obě předmětné dřeviny jsou břehového prostu vodního toku Desná. Břehový porost tohoto vodního toku je na břehových hranách přítomen kontinuálně. Jsou v něm zastoupeny druhy stanovištně odpovídající biotopu L2.2 údolní jasanovo-olšové luhy, jehož jsou součástí. Obě dvě dřeviny navržené ke kácení se nacházejí nad mostem přes Desnou na silnici II/358 mezi Litomyšlí a místní částí Morašic, Višňáry. Především olše je pak velmi hodnotnou dřevinou.

Javor roste na pravém břehu Desné. Jedná se o dva výmladky, které zbyly na původním pařezu, který je již téměř vyhnílý. Oba výmladky se bázemi svých kmenů téměř dotýkají a se vzrůstající výškou se oba kmeny od sebe odklání. Obe terminály jsou téměř bez defektů, koruny jsou na nich posazeny poměrně vysoko. Díky mimovegetačnímu období nebylo možné vitalitu dřeviny spolehlivě vyhodnotit, ale oba javory se jeví vitálně.

Olše roste nad mostem na levém břehu. Jedná se o mohutný strom, který přesahuje výšku 20 m. Má přímý, rovný a průběžný kmen, na kterém nebyly zjištěny defekty, které by měly vliv na stabilitu nosných prvků či přítomnost plodnic dřevokazných hub. Koruna dřeviny má úzce oválný habitus a je utvářena sympodiálním větvením kmene. Díky mimovegetačnímu období nebylo možné vitalitu dřeviny spolehlivě vyhodnotit, ale olše se jeví vitálně a pohledem v její koruně jsou zaznamenatelné větší suché větve především ve spodní části koruny. Proschnutí olše však zcela odpovídá jejímu věku a stanovišti.

Závěrem lze konstatovat, že obě dřeviny jsou součástí VKP. Zatímco zdravotní stav olše i její stabilita jsou dobré, tak v případě javoru jsou tyto parametry výrazně zhoršené. Na dřevině nebyly zjištěny prvky se zvýšenou biologickou atraktivitou a nebylo zde zjištěno ani hnízdění ptactva a ani přítomnost zvláště chráněných druhů živočichů.

Hodnocení dřevin proběhlo vizuelní metodou a byl hodnocen celkový stav dřeviny, stav lokality a odolnost dřeviny proti zlomu a existence důvodu pro kácení uvedených v žádosti. Odolnost dřeviny proti vývratu byla hodnocena pouze na základě zjištěných skutečností.

Obecné vlastnosti taxonu

Olše lepkavá je strom, který se může dožít stáří až 200 let a dorůst výšek přes 30 metrů. Typ kořenového systému olše je závislý na výšce hladiny spodní vody, kdy při vysoké hladině je kořen plošný jinak spíše plošně srdčitý. Olše má výbornou pařezovou výmladnost. Jejími primárními stanovišti jsou břehy pomalu tekoucích řek, bažinné louky a lesní močály. Tato stanoviště předurčují její vysoké nároky na půdní vláhu. Dobře odolává imisnímu zatíženému prostředím měst a průmyslových oblastí. Dřevo olše je měkké a křehké.

Javor klen (*Acer pseudoplatanus*) se přirozeně vyskytuje v horách ČR, kde vystupuje do výšky okolo 800 m n. m.. Klen dorůstá výšky až 40 metrů a dožívá se stáří až 400 let. Je to nejčastěji vyskytující se javor v ČR. Jeho kořen je srdčitého a dobře ukotvuje dřevinu v půdě, která je pak schopna poměrně dobře odolávat nepříznivým povětrnostním vlivům. Kleny špatně snáší imisní zatížení, a proto se nejedná o vhodné dřeviny do exponovaných lokalit. Jeho dřevo je tvrdé, pevné a pružné.

Projektová dokumentace

Z koordinační situace stavby je zřejmé, že stavba koliduje s kořenovým systémem obou výše uvedených dřevin.

Ocenění dřevin dle metodiky AOPK ČR

Podle metodiky AOPK ČR je pro rok 2019 hodnota předmětné olše 34 370 Kč, kompenzační výsadba v podobě 4 olší s obvodem 10 – 15 cm a předepsanou péčí po dobu 5 let je v hodnotě 33 633 Kč. hodnota klenu byla vyčíslena na 15 741 Kč a kompenzační výsadba lípy srdčité o výše uvedených parametrech má hodnotu 8 453 Kč.

Správní úvaha

Dle § 8 odst. 6 zákona je ke kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí nezbytné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Toto závazné stanovisko vydává orgán ochrany přírody příslušný k povolení kácení dřevin. Povolení kácení dřevin, včetně uložení přiměřené náhradní výsadby, je-li v závazném stanovisku orgánu ochrany přírody stanovena, vydává stavební úřad a je součástí výrokové části rozhodnutí v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí. Odstavce 1 až 5 a § 9 se použijí pro kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v řízeních podle věty první obdobně.

Podle ust. § 8 odst. 1 zákona může OOP vydat povolení ke kácení ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřeviny. Hodnoceným funkcím budou přiděleny body v rozmezí hodnot 0 – 5, přičemž hodnota 0 znamená bez příslušného významu a hodnota 5 pak nejvyšší význam.

Estetický význam dřevin nelze hodnotit pouze jednotlivě, ale především v rámci břehového porostu jehož jsou součástí. Estetická hodnota břehového porostu vodního toku Desná je značně vysoká. Jsou v něm zastoupeny taxony stanovištně odpovídající a dřeviny různých metrických parametrů. Břehový porost je jednou z pozitivních přírodních charakteristik krajinného rázu. Vyšším podílem se na hodnotě estetické funkce podílí vzrostlá olše než výmladky javoru. Proto ocenil estetickou funkci olše 3 body, javoru pak jedním bodem. Odstraněním předmětných dřevin nedojde k významnému narušení estetické funkce břehového porostu.

Jako významné aspekty budou dále hodnoceny funkce ekologické, hygienické a klimatické. Funkci hygienickou a klimatickou lze sloučit do jedné skupiny. Není sporu o tom, že hodnota těchto funkcí je dána z velké části velikostí (plochou) asimilačního aparátu (Leaf area index), přitom dřeviny ovlivňují mikroklima nejen přímým fyzickým stíněním, ale i evapotranspirací. Při hodnocení tedy OOP přihlédl k objemu korun obou dřevin (u olše 785 m³, u javoru 170 m³), poměrně dobré vitalitě obou dřevin, zvýšené hodnotě těchto funkcí na lokalitě (dřeviny zastíňují vodní tok) a ohodnotil hodnotu těchto funkcí u olše třemi body a javoru jedním bodem.

Hodnotu ekologické funkce dřevin lze ocenit u olše dvěma body u javoru jedním bodem. Na dřevinách OOP nezjistil přítomnost významnějších prvků se zvýšenou biologickou atraktivitou (nenacházejí se zde dutiny, poškození borky apod.). Biologický potenciál (atraktivnost pro původní druhy živočichů) je u obou taxonů střední. Dřeviny jsou součástí VKP. OOP na dřevinách nezjistil hnízdění ptactva, či přítomnost zvláště chráněných druhů živočichů. Obě dřeviny dále plní ekologickou funkci tím, že plodí a produkují tak semena, která slouží jako potravní zdroj pro širokou škálu organismů, především pak ptáků. U dřeviny nebylo zjištěno významné plnění jiných funkcí např. půdoochrané.

Jako důvod pro kácení je v žádosti uvedena realizace stavby „Modernizace mostu ev. č. 358-015 Litomyšl“.

OOP byl předložena projektová dokumentace, kterou se podle metodiky MŽP dokládá důvod ke kácení spočívající v realizaci stavby. Tento byl ještě doplněn o Dendrologický posudek, který konstatuje významný střet stavby s kořenovým systémem obou dřevin.

Závažné důvody pro kácení dřevin jsou takové, které nelze účinně eliminovat přiměřenými a obvykle dostupnými prostředky nebo postupy jinak, než pokácením dřeviny.

Je zřejmé, že k opravě mostu dojde v místě jeho stávající lokalizace. Jakákoliv změna umístění mostu by sebou přinesla významnější zásah do břehového porostu než předložená varianta. Odstraněním předmětných dřevin dojde pouze v nezbytně nutném rozsahu a stávající porost bude plnit estetické a ekologické funkce téměř v původním rozsahu. Navíc v opravě mostu, který se nachází v havarijním stavu lze shledat veřejný zájem na zajištění dopravní obslužnosti.

Proto OOP dospěl k následujícímu řešení

OOP po zvážení veřejného zájmu na ochraně přírody a krajiny deklarovaného v ustanovení § 58 odst. 1 zákona, který OOP spatřuje v ochraně předmětné dřeviny a jejích funkcí, u nichž shledal výše popsanou hodnotu a důvodů ke kácení dřevin na straně žadatel usoudil, že v realizaci stavby „Modernizace mostu ev. č. 358-015 Litomyšl“. shledal závažný důvod, pro který může v souladu s ustanovením § 8 odst. 1 zákona povolit kácení dřevin rostoucích mimo les.

Pro provedení kácení byly stanoveny omezující podmínky. První požaduje v návaznosti na § 5 vyhlášky v jeho realizaci období vegetačního klidu, za které je v běžném roce považováno právě období mezi 1.11. a 31.3., druhá pak, aby kácení bylo realizováno pouze v případě realizace stavby.

II.

Podle § 9 odst. 1 zákona může OOP uložit ve svém rozhodnutí o povolení provedení náhradní výsadby ke snížení vzniklé ekologické újmy. Podle metodického pokynu MŽP upravujícího povolování kácení dřevin ukládání náhradní výsadby, OOP ukládá náhradní výsadbu vždy, dopěje-li ve své správní úvaze k tomu, že došlo k ekologické újmě, a to v rozsahu dle metodiky AOPK ČR. K této možnosti přistoupil proto, že dojde k odstranění dřevin adekvátně plnící své ekologické funkce, a to z ekologicky hodnotného stanoviště. Dle názoru OOP bude odstraněním dřevin způsobena ekologická újma, a proto v souladu s § 9 odst. 1 zákona uložil žadateli přiměřenou náhradní výsadbu, za kterou považuje výše uvedenou výsadbu stanovenou v souladu s metodikou AOPK ČR. Při určování počtu a druhu jedinců pro náhradní výsadbu přihlédl OOP ke stanovišti, závažnosti důvodů pro kácení dřevin, jejich zdravotnímu stavu a perspektivě, ale také ekologickému významu a době, po kterou stanovil péči o náhradní výsadbu. Náhradní výsadba bude provedena nejpozději do 6 měsíců po odstranění výše uvedených dřevin. Provedením náhradní výsadby dojde podle názoru OOP k adekvátní náhradě ekologické újmy vzniklé odstraněním předmětné dřeviny. OOP uložil žadateli v souladu s ust. § 9 zákona následnou péči o dřevinu po dobu pěti let. Před výsadbou dřevin je nutné na předmětném pozemku vytyčit inženýrské sítě a dřeviny vysadit mimo jejich ochranná pásma.

Z výše uvedených důvodů rozhodl OOP tak, jak je uvedeno ve výrokové části.

P o u č e n í ú č a s t n í k ů

Toto závazné stanovisko nenahrazuje jiné souhlasy ani jiná stanoviska, zejména stavební povolení či územní rozhodnutí.

Nedodržení podmínek tohoto stanoviska bude kvalifikováno jako protiprávní jednání nebo přestupek. Proti závaznému stanovisku se nelze odvolat. Odvolání proti obsahu závazného stanoviska lze podat až po vydání samostatného správního rozhodnutí ve věci samé odvoláním proti tomuto správnímu rozhodnutí, v rámci něhož lze napadnout celé závazné stanovisko nebo jeho části.

Ing. Olga Paclíková
vedoucí odboru ŽP

Obdrží:

Česká stavební aliance, s. r. o., IČ 247 95 488, Zelený pruh 95/97, 140 00 Praha
ZO ČSOP Litomyšl, T. G. Masaryka 653, 570 01 Litomyšl
ZO ČSOP RYBÁK Svitavy, Dimitrovova 29, 568 02 Svitavy